СИ ПИ ТИ ЭЙ АУДИТ ХХК

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Эрдэнэбулган сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХӨА-2024/38/НА-СТА-ТШ3

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2024 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн Аудитын Газрын
Дарга,тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр
Утас: 99089114 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn

Аудитор: Л.Мандахнаран
Утас: 99389927 Цахим хаяг: mandakhnaranl@audit.gov.mn

Аудитыг гүйцэтгэсэн: Си Пи Ти Эй Аудит ХХК-ийн
Захирал: Ч.Энхчимэг
Утас: 77233030 Цахим хаяг: info@cptaaudit.mn

Аудитор: Т.Мөнхзул
Утас: 77233030 Цахим хаяг: info@cptaaudit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс:7038 3793, Цахим шуудан:khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2024.02.26 № 01/135
танай ____________-ны № ____________-т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН
ЭРДЭНЭБУЛГАН СУМЫН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА
Д.ЛХАГВАСҮРЭН ТАНАА

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эрдэнэбулган сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Эрдэнэбулган сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Аудитаар дараах зөрчилтэй зүйл илэрлээ. ***Үүнд:***

- Эрдэнэбулган сумын Эрүүл мэндийн төвийн даргын 2023 оны 03 дугаар сарын 01-ны Б/6 тушаалаар Засгийн газрын 2022 оны “Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг тогтоох тухай” 107 дугаар тогтоолд заасан цалингийн хэмжээг нэмэгдүүлж 2023 оны 3-6 сард 14,223.0 мянган төгрөгийн цалинг албан хаагчдад илүү олгосон байна. Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.14-т “Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээ, сүлжээг хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон төрийн албаны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтооно.”, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1-т “Эрүүл мэндийн ажилтны цалингийн тусгай сүлжээний доод жишгийг эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний төрөл, онцлогийг харгалзан хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон төрийн албаны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтооно.”, Засгийн газрын тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 8-д “Хууль тогтоомжид нийцүүлэн гаргасан Засгийн газрын шийдвэрийг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт нийт байгууллага, аж ахуйн нэгж,

6724040281

албан тушаалтан, иргэн биелүүлэх үүрэгтэй.", Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3 "төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах;" гэж заасныг тус тус зөрчсөн ба нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Дээрх зөрчлийг материаллаг хэмжээний зөрчилд тооцсон бөгөөд тогтоосон гүйцэтгэлийн материаллаг түвшнээс 3,576.4 мянган төгрөгөөр давсан.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан байна. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 22.1 хувиар өссөн байна.

Аудитын гол асуудал

Албан хаагчдад албан томилолтын хуудасгүй томилолтын зардал олгосон, жолоочийн тооцооны хуудсыг батлагдсан маягтын дагуу хөтлөөгүй, шатахууны илүү дутууг тооцож, хяналт тавьж ажиллаагүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллагын дарга нь 2023 онд хэрэгжүүлж ажиллах гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөө Сумын Засаг даргаар 6 зорилтын хүрээнд 47 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр батлуулж 93.0 хувийн гүйцэтгэлтэй хэрэгжүүлэн ажилласан байна

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**158,733,851.35**	**135,340,576.94**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	47,243,030.00	22,665,258.02
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	47,243,030.00	22,665,258.02
3121	**Төгрөг**	47,243,030.00	22,665,258.02
31211	Төрийн сангийн харилцах	47,243,030.00	22,665,258.02
33	**АВЛАГА**	00.00	32,318,431.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	2,745,927.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	00.00	10,072,504.00
335	**Бусад авлага**	00.00	19,500,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	00.00	19,500,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	111,490,821.35	80,356,887.92
351	**Түүхий эд материал**	23,609,300.60	17,769,777.65
35130	Эм боох материал	23,609,300.60	17,769,777.65
354	**Хангамжийн материал**	87,881,520.75	62,587,110.27
35410	Бичиг хэргийн материал	3,634,026.00	1,641,459.00
35420	Аж ахуйн материал	45,284,707.36	44,304,667.36
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,462,500.00	1,018,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	18,477,677.00	3,147,500.00
35450	Барилгын засварын материал	2,042,000.00	2,080,000.00
35460	Хүнсний материал	9,569,130.38	1,924,333.90
35470	Бусад хангамжийн материал	7,411,480.01	8,471,150.01
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**249,897,001.76**	**2,482,733,906.22**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	249,897,001.76	2,482,733,906.22
392	**Биет хөрөнгө**	223,839,043.50	2,456,784,697.96
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	138,010,620.00	2,398,110,620.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-76,507,672.96	-99,003,382.87
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	59,250,000.00	59,250,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-32,902,166.79	-44,240,166.87
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	127,599,741.00	141,644,720.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-34,579,217.66	-33,881,717.66
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	46,256,772.00	46,231,772.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-18,950,698.81	-25,375,480.08
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	17,650,000.00	17,650,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,988,333.28	-3,601,666.56
393	**Биет бус хөрөнгө**	26,057,958.26	25,949,208.26
39301	Програм хангамж	475,000.00	475,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-126,041.74	-234,791.74
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	25,709,000.00	25,709,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**408,630,853.11**	**2,618,074,483.16**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**00.00**	**7,316,377.00**

41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	00.00	7,316,377.00
413	**Өглөг**	00.00	7,316,377.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	00.00	4,570,450.00
4136	**Бусад өглөг**	00.00	2,745,927.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	00.00	2,745,927.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**408,630,853.11**	**2,610,758,106.16**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	408,630,853.11	2,610,758,106.16
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	195,317,795.00	195,317,795.00
51101	Өмч: - төрийн	195,317,795.00	195,317,795.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	82,708,652.11	2,284,835,905.16
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	82,708,652.11	102,208,652.11
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	2,182,627,253.05
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	130,604,406.00	130,604,406.00
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**408,630,853.11**	**2,618,074,483.16**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**658,987,725.31**	**3,005,337,596.59**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**76,084,745.31**	**2,302,939,050.05**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	76,084,745.31	2,302,914,372.05
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	76,084,745.31	2,302,914,372.05
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	76,084,745.31	2,302,914,372.05
123	**Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг**	00.00	24,678.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	00.00	24,678.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**582,902,980.00**	**692,326,042.54**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	1,351,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,351,000.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	40,106,700.00	37,525,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	40,106,700.00	37,525,100.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	541,445,280.00	664,873,446.54
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	541,445,280.00	664,873,446.54
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**665,413,439.43**	**822,710,343.54**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**665,413,439.43**	**822,710,343.54**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	665,173,439.43	796,003,288.55
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	388,422,800.00	518,262,428.52
210101	Үндсэн цалин	220,135,034.05	328,662,409.52
210102	Нэмэгдэл	112,024,119.00	118,329,658.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,042,267.33	7,018,238.00
210104	Урамшуулал	11,662,979.62	64,252,123.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	40,558,400.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	48,553,000.00	60,439,890.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,296,000.00	48,531,867.18
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,564,300.00	4,075,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	712,900.00	919,499.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,128,500.00	3,653,923.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	13,797,685.00	25,782,412.01
210301	Гэрэл, цахилгаан	787,323.00	8,823,445.01
210302	Түлш, халаалт	13,010,362.00	16,158,967.00
210303	Цэвэр, бохир ус	00.00	800,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	41,855,861.99	33,759,329.00
210401	Бичиг хэрэг	3,036,566.00	3,248,527.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,325,300.00	24,772,888.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,380,000.00	2,196,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	632,450.00	255,800.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,481,545.99	3,286,114.00
2105	**Нормативт зардал**	96,466,102.65	97,212,526.48
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	88,912,342.00	71,385,926.00
210502	Хоол, хүнс	7,553,760.65	14,076,600.48
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	11,750,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	4,696,000.00	10,416,700.03
210602	Тавилга	00.00	6,820,000.03
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	500,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	4,196,000.00	3,596,700.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,604,100.00	278,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,604,100.00	278,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,705,400.00	2,267,328.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,138,000.00	447,100.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,074,000.00	1,393,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	40,000.00	00.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	237,500.00	33,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	41,000.00	22,000.00
210807	Газрын төлбөр	174,900.00	209,700.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	00.00	162,028.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	67,072,489.79	47,584,674.51
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,067,300.00	5,371,600.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	60,005,189.79	42,213,074.51
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	240,000.00	26,707,054.99
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	240,000.00	26,707,054.99
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	240,000.00	26,707,054.99
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-6,425,714.12**	**2,182,627,253.05**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-6,425,714.12**	**2,182,627,253.05**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**639,154,880.00**	**692,350,720.54**
123	**Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг**	00.00	24,678.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	00.00	24,678.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**639,154,880.00**	**692,326,042.54**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	1,351,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,351,000.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	40,106,700.00	37,525,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	40,106,700.00	37,525,100.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	597,697,180.00	654,800,942.54
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	597,697,180.00	654,800,942.54
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**584,161,850.00**	**713,853,492.52**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**584,161,850.00**	**713,853,492.52**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**583,921,850.00**	**687,146,437.53**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	388,422,800.00	517,967,418.52
210101	Үндсэн цалин	220,135,034.05	328,367,399.52
210102	Нэмэгдэл	112,024,119.00	118,329,658.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,042,267.33	7,018,238.00
210104	Урамшуулал	11,662,979.62	64,252,123.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	40,558,400.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	48,553,000.00	60,734,900.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,296,000.00	44,435,900.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,564,300.00	4,075,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,851,300.00	3,259,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	712,900.00	815,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,128,500.00	8,149,400.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	21,600,000.00	9,623,445.01
210301	Гэрэл, цахилгаан	787,323.00	8,823,445.01
210302	Түлш, халаалт	20,812,677.00	00.00
210303	Цэвэр, бохир ус	00.00	800,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	46,040,500.00	33,980,662.00
210401	Бичиг хэрэг	3,132,704.00	439,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	30,715,300.00	25,559,178.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,380,000.00	2,196,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,613,500.00	1,846,336.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,198,996.00	3,939,848.00
2105	**Нормативт зардал**	52,852,150.00	50,070,824.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	37,533,650.00	36,899,060.00
210502	Хоол, хүнс	13,568,500.00	6,431,804.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,750,000.00	6,739,960.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	12,860,100.00	5,381,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	1,925,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	5,500,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	7,360,100.00	3,456,600.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,604,100.00	278,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,604,100.00	278,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	4,921,900.00	3,083,988.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,138,000.00	375,300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,074,000.00	1,465,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	40,000.00	00.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	237,500.00	33,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	41,000.00	22,000.00
210807	Газрын төлбөр	174,900.00	209,700.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	2,216,500.00	978,688.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	7,067,300.00	6,025,600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,067,300.00	6,025,600.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**240,000.00**	**26,707,054.99**
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	240,000.00	26,707,054.99
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	240,000.00	26,707,054.99
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**54,993,030.00**	**-21,502,771.98**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**7,750,000.00**	**3,075,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**7,750,000.00**	**3,075,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	7,750,000.00	3,075,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	7,750,000.00	3,075,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-7,750,000.00**	**-3,075,000.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	47,243,030.00	-24,577,771.98
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	47,243,030.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	47,243,030.00	22,665,258.02

2.4 Аудит хийсэн Цэвэр хөрөнгө/ өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**195,317,795.00**	**130,604,406.00**	**82,708,652.11**	**408,630,853.11**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	19,500,000.00	**19,500,000.00**
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**195,317,795.00**	**130,604,406.00**	**102,208,652.11**	**428,130,853.11**
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	2,182,627,253.05	**2,182,627,253.05**
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**195,317,795.00**	**130,604,406.00**	**2,284,835,905.16**	**2,610,758,106.16**

2.5 Аудит хийсэн Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Данс	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	731,720,300.00	679,403,392.52	52,316,907.48	93%
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	731,720,300.00	679,403,392.52	52,316,907.48	93%
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	731,720,300.00	679,403,392.52	52,316,907.48	93%
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	537,360,800.00	517,967,418.52	19,393,381.48	96%
210101	Үндсэн цалин	339,109,100.00	328,367,399.52	10,741,700.48	97%
210102	Нэмэгдэл	144,399,900.00	118,329,658.00	26,070,242.00	82%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,875,300.00	7,018,238.00	(2,142,938.00)	144%
210104	Урамшуулал	48,976,500.00	64,252,123.00	(15,275,623.00)	131%
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	62,561,100.00	60,734,900.00	1,826,200.00	97%
210201	Тэтгэврийн даатгал	42,338,000.00	44,435,900.00	(2,097,900.00)	105%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,381,400.00	4,075,000.00	1,306,400.00	76%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,304,400.00	3,259,600.00	1,044,800.00	76%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,075,800.00	815,000.00	260,800.00	76%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,461,500.00	8,149,400.00	1,312,100.00	86%
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	37,665,300.00	33,980,662.00	3,684,638.00	90%
210401	Бичиг хэрэг	2,975,000.00	439,300.00	2,535,700.00	15%
210402	Тээвэр, шатахуун	26,440,000.00	25,559,178.00	880,822.00	97%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,250,000.00	2,196,000.00	54,000.00	98%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,250,000.00	1,846,336.00	403,664.00	82%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,750,300.00	3,939,848.00	(189,548.00)	105%

2105	**Нормативт зардал**	63,693,000.00	50,070,824.00	13,622,176.00	79%
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	48,292,800.00	36,899,060.00	11,393,740.00	76%
210502	Хоол, хүнс	7,477,200.00	6,431,804.00	1,045,396.00	86%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,923,000.00	6,739,960.00	1,183,040.00	85%
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	12,299,700.00	7,262,000.00	5,037,700.00	59%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8,000,000.00	5,000,000.00	3,000,000.00	63%
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	749,700.00	-	749,700.00	0%
210604	Урсгал засвар	3,550,000.00	2,262,000.00	1,288,000.00	64%
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,500,300.00	278,000.00	1,222,300.00	19%
210702	Дотоод албан томилолт	1,500,300.00	278,000.00	1,222,300.00	19%
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3,772,000.00	3,083,988.00	688,012.00	82%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	375,300.00	375,300.00	-	100%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,562,500.00	1,465,300.00	97,200.00	94%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	150,300.00	-	150,300.00	0%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	74,700.00	33,000.00	41,700.00	44%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	49,500.00	22,000.00	27,500.00	44%
210807	Газрын төлбөр	209,700.00	209,700.00	-	100%
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,350,000.00	978,688.00	371,312.00	72%
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	12,868,100.00	6,025,600.00	6,842,500.00	47%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,868,100.00	6,025,600.00	6,842,500.00	47%

	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	731,720,300.00	654,800,942.54	76,919,357.46	89%
1340	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	731,720,300.00	654,800,942.54	76,919,357.46	89%
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	731,720,300.00	654,800,942.54	76,919,357.46	89%
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	47,243,030.00		
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	22,665,258.02		
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	25.00	25.00	-	100%
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	16.00	16.00	-	100%
620003	Үйлчлэх ажилтан	8.00	8.00	-	100%

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 16,968.9 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 2,745.9 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 14,223.0 0 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

Аудитаар залруулагдаагүй 1 зөрчилтэй асуудлын материаллаг зөрчил нь 14,223.0 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн 10,646.6 мянган төгрөгөөс их байгаа тул **Хязгаарлалттай** дүгнэлт өглөө.

3.1 Төлбөрийн акт

Эрдэнэбулган сумын Эрүүл мэндийн төвийн даргын 2023 оны 03 дугаар сарын 01-ны Б/6 тушаалаар Засгийн газрын 2022 оны “Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг тогтоох тухай” 107 дугаар тогтоолд заасан цалингийн хэмжээг нэмэгдүүлж 2023 оны 3-6 сард 14,223.0 мянган төгрөгийн цалинг албан хаагчдад илүү олгосон байна. Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.14-т “*Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээ, сүлжээг хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон төрийн албаны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтооно.*”, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1-т “*Эрүүл мэндийн ажилтны цалингийн тусгай сүлжээний доод жишгийг эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний төрөл, онцлогийг харгалзан хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон төрийн албаны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтооно.*”, Засгийн газрын тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 8-д “*Хууль тогтоомжид нийцүүлэн гаргасан Засгийн газрын шийдвэрийг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт нийт байгууллага, аж ахуйн нэгж, албан тушаалтан, иргэн биелүүлэх үүрэгтэй.*”, Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3 “*төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах*;” гэж заасныг тус тус зөрчсөн ба нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул төлбөрийн акт тогтоохоор шийдвэрлэсэн.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. **Томилолтын зардалтай холбоотой асуудал**

<u>*Илрүүлэлт:*</u> Томилолт зардалд 198,000 төгрөгийг томилолтын хуудасгүй гүйлгээг гарган авсан байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1. *Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно* гэсэнтэй нийцэхгүй байна.
<u>Өгсөн зөвлөмж:</u> Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1. Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах

2. **Шатахууны зардалтай холбоотой асуудал**

<u>*Илрүүлэлт:*</u> Шатахууны зарцуулалтыг жишиг нормын дагуу тооцоолж, замын хуудас хөтөлдөггүй. Энэ нь Зам тээврийн сайдын 2019 оны 390 дугаар тушаалаар батлагдсан “Жишиг норм батлах тухай” журамд заасан “автомашины 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахууны зарцуулалтын жишиг норм”-ийн холбогдох заалтыг хэрэгжүүлээгүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж:</u> Норм баримтлан ажиллах.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5.Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ гэж заасны дагуу аудитаар илэрсэн зөрчлийг арилгаж ажиллах ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан 2024 оны 03 дугаар сарын 25-ний өдрийн дотор, зөвлөмж, төлбөрийн акт, албан шаардлагын биелэлтийг 2024 оны 9 дүгээр сарын 30-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
							Залруулсан		Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хөгжлийн бэрхшээлтэй 2 ажилтнаас 2,745.9 төгрөгийн ХХОАТ суутган авсан.	1	2,745.9			1	2,745.9	1	2,745.9		
Дүн	**1**	**2,745.9**			**1**	**2,745.9**	**1**	**2,745.9**		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Эрүүл мэндийн төвийн даргын 2023.03.01 Б/06 тоот тушаалаар үндсэн цалинг нэмэгдүүлэн олгосон нь ЗГ-ын 2022 оны 107-р тогтоол, ЗГ-ын 2023 оны 241-р тогтоолтой нийцэхгүй байна.	1	14,223.0	1	14,223.0				
Томилолт зардалд 198,000 төгрөгийг томилолтын хуудасгүй гүйлгээг гарган авсан байна.	1						1	
Зам тээврийн сайдын 2019 оны 390 дугаар тушаалын дагуу автомашины шатахууны зарцуулалтыг хөтөлж, жолоочийн тооцоог хянаж байх	1						1	
Дүн	**3**	**14,223.0**	**1**	**14,223.0**			**2**	

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1				1		
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**1**	**1**				**1**		